

Beslutningsforslag nr. **B 35**

Folketinget 2017-18

Fremsat den 22. november 2017 af Martin Lidegaard (RV), Ida Auken (RV) og Morten Østergaard (RV)

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af beskyttet naturområde i Øresund

Folketinget opfordrer regeringen til i løbet af indeværende folketingssamling at undersøge mulighederne for at etablere et beskyttet naturområde i Øresund.

Bemærkninger til forslaget

Øresund er et unikt naturområde, der har rigtig meget at byde på både for beboere ved Sundet og for turister. Trawlforbuddet fra 1932 har gjort, at havbundens natur er særlig bevaret i Øresund. Mødet imellem saltvandet fra Nordsøen og brakvandet fra Østersøen giver helt særlige forhold for livet i vandet. Bl.a. findes der vigtige områder med ålegræs, sandbanker, muslingebanker, tangloppesamfund, stenrev og klippekyst. Derudover har strædet en rig kulturhistorie, og byerne rundt om Øresund har i høj grad satset på bæredygtig udvikling.

Meget taler derfor for at undersøge mulighederne for at etablere et beskyttet naturområde i Øresund, som både en lang række kommuner og ngo'er tidligere har foreslået. Det kunne f.eks. ske, ved at Danmark og Sverige bliver enige om at beskytte hele Øresund som marinpark. Når marinparken er etableret, vil de to lande sammen kunne søge om den højeste beskyttelse hos UNESCO som biosfæreområde. Øresund har også meget at bidrage med i en global sammenhæng. Et eksempel til efterfølgelse kunne således være UNESCO-biosfæreområdet på Møn.

På grund af trawlforbuddet er den marine natur i Øresund væsentlig mere mangfoldig, det lille areal taget i betragtning, end resten af de danske have. Øresund har dog et stort problem i form af sandsugning. Sandsugning er ikke tilladt i den svenske del af Øresund, men bliver udført på lavvandede danske sandbanker. Specielt sandsugningen ved Helsingør har destrueret store banker, der før fungerede som yngle- og standpladser for både muslinger og fisk, hvilket har ført til en stærk nedgang af fisk og marsvin i de berørte områder, der før tilhørte de rigeste i Danmark. Dermed har også fiskeriet lidt stor skade. Undersøgelser viser, at sandbanker ikke retableres naturligt, og at sandsugningshullerne er til skade for vitale fouragerings- og opvækstområder for en lang række fiskearter.

Etablering af Øresund som beskyttet naturområde er således ikke foreneligt med yderligere sandsugning, ligesom det ikke vil være muligt at etablere havbrug i Øresund. Til gengæld kunne de frivillige aftaler om økologisk fiskeri udvides til obligatoriske aftaler for alt fiskeri i Øresund, hvilket både vil forbedre bestandene og være særdeles attraktivt for turismeerhvervet.

Det vurderes således, at den samfundsmæssige værdi af råstofindvindingen i Øresund er helt ubetydelig i forhold til værdien af både de fiskerimæssige og de turistmæssige aktiviteter og potentialer, som begge pr. definition er væsentlig mere bæredygtige – økonomisk såvel som økologisk – end råstofindvindingen.

Følgende unikke naturværdier gør sig gældende i Øresund:

1. Der er unikke naturværdier knyttet til samfundene af hestemuslinger (modiolus) og tanglopper (haploops) i Øresunds dybe områder.
2. Den store torskebestand i Øresund, i kombination med at Øresund er det eneste åbne danske havområde, hvor der drives bæredygtigt fiskeri.
3. Den høje biodiversitet og koncentration af marine naturtyper inden for et lille og særdeles tætbeholdt område. 155 arter af fisk er registreret i Øresund.

Det skibstrafikbegrundede trawlforbud fra 1932 har utilsigtet bevaret en mere oprindelig naturtilstand i dette ene danske havområde. Den høje biodiversitet og koncentrationen af marine naturtyper er forårsaget af Øresunds beliggenhed og topografi med indstrømmende saltbundvand fra Nordsøen og udstrømmende brakvand fra Østersøen.

Skriftlig fremsættelse

Martin Lidegaard (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af beskyttet naturområde i Øresund.

(Beslutningsforslag nr. B 35)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.